

Motion till riksdagen 2025/26:889

av **Magnus Manhammar (S)**

Inrättande av en ny värnpliktig militärmusikkår i Norrland

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en ny värnpliktig militärmusikkår i Norrland och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rysslands olagliga anfallskrig mot Ukraina har med tydlighet visat hur viktig militärmusiken är för försvaret av Ukraina. Invasionen visar att militärmusiken har en viktig roll för att försvara ett land i händelse av krig. Förutom den mycket viktiga uppgiften att bidra till en höjd moral, såväl hos Försvarsmakten som hos allmänheten, har försvarsmusiken i krigstid även skarpa uppgifter i form av bl.a. krigsbegravningar och medaljceremonier. När en konflikt blir utdragen i tiden är försvarsviljan hos soldater och allmänheten en avgörande faktor, och här bidrar försvarsmusik på ett viktigt sätt. Den svenska Försvarsmakten har p.g.a. omvärldsläget vuxit ordentligt under senare år, och det finns ett behov av att även försvarsmusiken med de militära musikkåren växer i takt med att försvaret av Sverige byggs ut. Nya militära förband har etablerats i norra Sverige, vilket skapar en efterfrågan på professionell musik vid ceremonier och parader. De fyra hemvärnsmusikkåren i Norra militärregionen utför på sin fritid ett viktigt arbete men räcker inte till för Försvarsmaktens utökade behov av ceremonimusik.

Regeringen bör därför se över möjligheten att inrätta en ny militärmusikkår i Norrland. Musikkåren får förslagsvis sin förläggningssort i Boden, där både Norrbottens regemente och Bodens artilleriregemente verkar tillsammans med Norra militärregionens stab, och med närhet till Norrbottens flygflottilj i Luleå. Boden var också tidigare förläggningssort för den numera nedlagda värnpliktiga militärmusikkåren Arméns musikkår Norrland, som verkade i staden mellan åren 1993 och 2001.

Militärmusiken är en viktig del av totalförsvaret och Sverige har tidigare haft betydligt fler militära musikkåren. Inom Försvarsmakten finns det i dagsläget tre professionella,

heltidsanställda musikkårer – Arméns musikkår och Livgardets dragonmusikkår i Stockholm och Marinens musikkår i Karlskrona. För närvarande finns det tyvärr ingen möjlighet att i Sverige fullgöra sin värnpliktstjänstgöring som musiksoldat. Denna möjlighet fanns emellertid i över 25 års tid, mellan åren 1982 och 2009, i som mest fyra olika militära musikkårer bestående av värnpliktiga unga kvinnor och män.

I våra befolkningsmässigt betydligt mindre grannländer Norges och Finlands försvarsmakter finns det vardera fem professionella militära musikkårer. Båda länderna har därtill en värnpliktig musikkår. Dessa länder är förebilder när det gäller militärmusiken, och det finns all anledning att inspireras av dem.

Den nya militära musikkåren i Norrland bör bestå av både yrkesmusiker och värnpliktiga musiksoldater. En sådan sammansättning skulle innebära att musikkåren kan verka året runt, oavsett var i utbildningstrappan de värnpliktiga musikerna befinner sig. Denna kombination är inte någonting nytt inom den svenska försvarsmusiken. Mellan åren 2006 och 2009 bestod Arméns musikkår förutom av värnpliktiga också av 15 fast anställda professionella musiker, vilka, förutom att spela i musikkåren, även hade till uppgift att fungera som instruktörer för de värnpliktiga musiksoldaterna. Denna väl-fungerande sammansättning av anställda yrkesmusiker och värnpliktiga musiksoldater upphörde emellertid av nödvändighet när värnplikten efter riksdagsbeslut blev vilande under år 2010. Nu när värnplikten har återinförts är det emellertid hög tid att även åter-införa värnpliktiga musiksoldater i Sverige.

Etablerandet av en ny militärmusikkår i Norrland innebär att flera nya arbetstillfällen skapas för professionella musiker. Att Sverige på nytt får en militär musikkår som delvis består av värnpliktiga kommer också att inspirera ungdomar att söka sig till blåsmusiken för att sträva mot detta som ett alternativ när de ska göra sin värnplikt. Nya årliga kullar av värnpliktiga musiksoldater kommer även att utgöra ett synnerligen värdefullt rekryteringsunderlag för Sveriges 25 hemvärnsmusikkårer, av vilka flera under de senaste åren har haft problem med sin personalförsörjning. En ny militärmusikkår som till huvuddelen består av värnpliktiga musiker är dessutom en betydligt mer fördelaktig ekonomisk lösning än det ibland föreslagna alternativet att nyrätta en militärmusikkår bestående enbart av anställda yrkesmusiker.

Musikkåren ska alltså ha en stomme av fast anställda yrkesmusiker, som varje år kompletteras av ungefär dubbelt så många värnpliktiga musiksoldater. En stor fördel med att ha fast anställda yrkesmusiker är att dessa kan spela tjänstemusik året runt. Med den fördelning som föreslås nedan kan musikkåren under hela året, oberoende av de värnpliktiga musiksoldaterna, samtidigt framträda som både en brassextett och en blåskvintett, oberoende av varandra. Musikkåren har med denna sammansättning dessutom 4 fast anställda bleckblåsare (2 valthorn, 1 kornett och 1 trumpet) som kan genomföra spel på jägarhorn och 3 fast anställda slagverkare som kan genomföra spel på liten trumma.

Full besättning ska vara:

- 1 dirigent
- 1 stavförare
- 1 piccolaflöjt
- 2 tvärflöjter
- 1 oboe
- 1 essklarinet
- 9 Bb-klarinetter
- 1 basklarinet

- 1 fagott
- 2 altsaxofoner
- 1 tenorsaxofon
- 1 barytonsaxofon
- 4 valthorn
- 2 kornetter
- 3 trumpeter
- 4 tromboner
- 1 eufonium
- 2 tubor
- 8 slagverk

Totalt 44 musiker plus musikalisk ledning i form av 1 musikdirektör (dirigent) och 1 regementstrumslagare (stavförare). Av dessa så ska 14 (plus 1 musikdirektör och 1 regementstrumslagare) vara fast anställda yrkesmusiker, i enlighet med fördelningen nedan. Resterande 30 är värnpliktiga musiksoldater, som efter provspelning tjänstgör under perioden januari–oktober.

- 1 dirigent
- 1 stavförare
- 1 flöjt
- 1 oboe
- 1 klarinett
- 1 fagott
- 2 valthorn
- 1 kornett
- 1 trumpet
- 1 trombon
- 1 eufonium
- 1 tuba
- 3 slagverk

Genom att inrätta en ny militärmusikkår i Norrland kan vi stärka Sveriges försvarsförmåga, både operativt och moraliskt. Regeringen bör därför snabbt ta steg för att etablera denna musikkår, som inte bara skulle förbättra landets försvarsberedskap utan också främja tillväxt och kultur i Norrland.

Magnus Manhammar (S)